

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 7.12.2023 r.

Znak: WZPS-5.431.2.18.2023.KC-Ś

**Pan
Piotr Drobotko
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krzęcinie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniu 7 listopada 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego „Słowik” w Krzęcinie, mieszczącej się przy ul. Szkolnej 2. Czynności kontrolne prowadzone były również w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie, mieszczącym się pod tym samym adresem.

Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 29/2023 z 5 października 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem oraz Sylwia Buczkowska – główny specjalista. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacji zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 7 listopada 2023 roku.

akta kontroli str. 1 – 11

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez pana Piotra Drobotko, kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie,
- anonimowe ankiety przeprowadzone z 11 wychowankami,
- obserwacja dzieci i zajęć,
- oględziny pomieszczeń placówki,
- dokumentacja prowadzona w placówce.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Prowadzenie placówki

Placówka Wsparcia Dziennego „Słowik” w Krzęcinie została powołana do życia na mocy uchwały nr VI/54/2019 Rady Gminy Krzęcin z dnia 13 czerwca 2019 r. Funkcjonuje w formie opiekuńczej, w strukturach organizacyjnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie, którego kierownik jest jednocześnie kierownikiem placówki i posiada wymagane na tym stanowisku kwalifikacje. Placówka działa w oparciu o regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem wewnętrznym nr 4a/2019 kierownika ośrodka. W regulaminie placówki nie określono liczby miejsc przeznaczonych dla dzieci, ujęto jedynie, że pod opieką jednego wychowawcy może przebywać do 15 dzieci, na co wskazano podczas kontroli.

Placówka funkcjonuje dwa dni w tygodniu (wtorki i czwartki) w godzinach 16.00 – 19.00, co może ulegać zmianom w okresie ferii, wakacji czy innych dni wolnych od nauki.

akta kontroli str. 12 – 14, 80 – 84

2. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Pobyt w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd. Warunkiem przyjęcia dziecka do placówki jest wypełnienie karty zgłoszenia dziecka do placówki.

W regulaminie placówki nie określono systemu kar i nagród, na co wskazano podczas kontroli.

W dniu kontroli na liście wychowanków znajdowało się 13 dzieci, żadne nie zostało skierowane przez sąd.

W związku z tym, że do placówki zapisanych zostało 13 dzieci, nie doszło do naruszenia art. 28 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zostało to również potwierdzone analizą liczby dzieci korzystających z zajęć w poszczególnych dniach w okresie od kwietnia do października 2023 r.

W regulaminie organizacyjnym placówki wskazano, że do jej zadań należy m. in.: objęcie dzieci opieką i wychowaniem, objęcie rodziców wsparciem w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, prowadzenie zajęć wychowawczo – opiekuńczych, utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka, kuratorami, pracownikami socjalnymi (nie ujęto współpracy z podmiotami leczniczymi), organizowanie czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizowanie zabaw i zajęć sportowych.

Z informacji uzyskanych od kierownika ośrodka oraz zapisów w dziennikach zajęć wynika, że dzieci korzystały z pomocy w nauce i odrabianiu lekcji. Szczególną opieką objęto czterech wychowanków z opóźnieniami lub trudnościami szkolnymi. W wyniku podejmowanych działań uzyskano poprawę umiejętności szkolnych i zachowania dzieci.

Jak wynika z dokumentacji placówki, w ramach zapewnienia czasu wolnego i rozwijania zainteresowań podejmowano następujące działania: wycieczki m. in. do teatru i na ranczo, warsztaty lepienia z gliny oraz szycia z filcu, warsztaty kulinarne z kołem gospodyń wiejskich, ogniska, zajęcia ruchowe, plastyczne i manualne, oglądanie bajek i programów edukacyjnych, rozwiązywanie krzyżówek i rebusów.

Podczas kontroli przeprowadzono rozmowy i ankiety z jedenastoma wychowankami w wieku od 6 do 12 lat. Dzieci wskazały, że w placówce mają prawo m. in. do zabawy, nauki, odrabiania lekcji, malowania, rysowania, śpiewu, rozmawiania, jazdy na rolkach. Wychowankowie potwierdzili, że w placówce otrzymują pomoc przy odrabianiu lekcji, realizują swoje zainteresowania oraz mają osobę, do której mogą zwrócić się z problemami i porozmawiać

o różnych sprawach. Rodzice lub inni członkowie rodzin mogą przychodzić do placówki oraz brać udział w organizowanych przez nią imprezach.

Wychowankowie określili swoje relacje z wychowawcą jako pozytywne. Nikt nie wskazał osoby w placówce, która źle traktuje dzieci. Przeprowadzona obserwacja potwierdziła prawidłowe relacje pracownika placówki z wychowankami.

Podczas kontroli nie stwierdzono stosowania przez wychowawcę żadnej z form przemocy. Przeprowadzone wśród wychowanków ankiety oraz rozmowy kierowane wskazały na pojedyncze przypadki występowania w placówce przemocy rówieśniczej, co zostało przedstawione w tabeli poniżej.

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorosły	dziecko
kopania, bicia, szarpania, itp.	5	3	3	0	6
wyzywania, wyśmiewania obrażania, itp.	5	6	1	0	7
zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	8	2	1	0	3
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	11	0	0	0	0
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	11	0	0	0	0
namawiania do oglądania szkodliwych treści (przemoc, okrucieństwo wobec zwierząt, pornografia, zachowania szkodliwe dla zdrowia – patostreamy, wyzwania)	11	0	0	0	0

Wskazuję zatem kierownikowi placówki na konieczność obserwacji wychowanków i podejmowania działań w celu przeciwdziałania nieprawidłowym zachowaniom.

W regulaminie organizacyjnym placówki zawarto prawa i obowiązki wychowanka, natomiast nie ujęto systemu nagród i kar, jakie mogą być stosowane w placówce. Analiza ankiet oraz rozmów przeprowadzonych wśród dzieci wskazuje, że kary i nagrody są w placówce stosowane. Jako nagrody dzieci podały: słodycze, pochwałę, pomaganie pani, plastyczne rzeczy oraz zajęcia taneczne – po jednym dziecku, dwoje dzieci wskazało, że w placówce nie ma nagród, a troje, że nie wie czy nagrody są. Sześcioro dzieci wskazało, że w placówce nie ma kar, troje, że nie wie, czy kary są, a jedno podało, że w ramach kary siedzi się samemu i nie bierze udziału w zajęciach. W rozmowie z dzieckiem dookreślono, że wychowanek przebywa w tej samej sali co reszta dzieci, ale nie może przez jakiś czas brać udziału w zajęciach.

Dzieci bardzo lubią przychodzić do placówki, podobają im się m. in.: wycieczki, zajęcia, zabawa z innymi, zadania plastyczne, koledzy. Większość dzieci nie zmieniłaby nic w placówce, pojedyncze odpowiedzi wskazały na zmniejszenie liczby wychowanków, przemalowanie ścian oraz na powieszenie obrazków. Jedna dziewczynka podała, że czasami nudzi się na zajęciach. Prawdopodobnie wynika to z faktu, że jest najmłodszym dzieckiem w placówce i nie ma innych dzieci w podobnym do niej wieku. Powyższe uwagi przekazano kierownikowi ośrodka.

Podczas kontroli dokonano obserwacji dzieci i zajęć prowadzonych przez wychowawcę placówki – część dzieci odrabiała zadania domowe, część zajęła się rysowaniem lub czytaniem książek. Wychowawca monitorował pracę dzieci, udzielał pomocy dzieciom tego wymagającym, w razie potrzeby korygował sposób trzymania przez dziecko długopisu oraz postawę ciała. Podczas zajęć jedno dziecko źle się czuło (ból głowy) - wychowawca

monitorował samopoczucie dziecka. Zajęcia były adekwatne do wieku i potrzeb wychowanków, odbywały się w przyjaznej atmosferze, a zachowanie dzieci wskazywało na ich cykliczność. Wychowawca był miły, opanowany, okazywał zainteresowanie każdemu dziecku. Informacje i polecenia przekazywał w sposób zrozumiały. Wychowankowie chętnie uczestniczyli w zajęciach, byli zaangażowani. Obserwowane zajęcia oceniono pozytywnie.

akta kontroli str. 19 – 62,

3. Kwalifikacje osób zatrudnionych do opieki nad dziećmi oraz pozostałych pracowników placówki, a także wolontariuszy współpracujących z placówką

W placówce, do opieki nad dziećmi zatrudniony jest jeden wychowawca. Posiada kwalifikacje adekwatne do pełnionej funkcji i spełnia wymogi określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W kontrolowanym okresie placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

akta kontroli str. 15 – 18

4. Warunki lokalowe.

Placówka spełnia wymagania lokalowe i sanitarne, posiada pozytywne opinie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej i właściwego państwowego inspektora sanitarnego. Korzysta z następujących pomieszczeń:

- sala do zajęć, wyposażona w stół, krzesła, szafy z gramy, przyborami plastycznym, materiałami do zajęć,;
- toaleta;
- korytarz, w którym dzieci mogą pozostawić odzież wierzchnią.

Warunki są adekwatne do liczby i potrzeb wychowanków.

akta kontroli str. 13, 63 – 64

5. Sposób prowadzenia dokumentacji określonej w regulaminie placówki.

W placówce prowadzona była następująca dokumentacja:

- dziennik zajęć placówki,
- roczny plan pracy placówki,
- miesięczny plan pracy placówki,
- sprawozdanie roczne z działalności placówki,
- indywidualna dokumentacja dziecka, w tym karta zgłoszenia dziecka do placówki oraz kontakty z instytucjami i rodzicami dziecka.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 4 losowo wybranych przypadków dzieci:

.....

W teczkach dzieci znajdowały się wskazane w regulaminie dokumenty. Udokumentowano kontakty z rodzicami/opiekunami prawnymi placówkami oświatowymi, kuratorami i pracownikami socjalnymi.

Kierownik ośrodka oświadczył, że wychowawca placówki współpracuje również z asystentem rodziny. Wśród ww. przypadków, dwie rodziny były objęte asystenturą (dziecko oraz). W żadnym nie udokumentowano kontaktów z asystentem rodziny, którego wsparciem były objęte rodziny dzieci. Pouczono w tym zakresie.

W żadnym z ww. przypadków nie współpracowano z podmiotami leczniczymi, pomimo że współpraca ta została ujęta w zakresie czynności wychowawcy placówki. Brak ww. współpracy narusza art. 23 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W przypadkach oraz brakowało pełnej diagnozy sytuacji dziecka i rodziny pod kątem określenia potrzeb i wskazań do pracy, na co wskazano kierownikowi ośrodka.

Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja wychowanków przechowywana jest w zamkniętych szafach w gabinecie wychowawcy i chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

akta kontroli str. 65 – 98

Podsumowanie ustaleń kontroli.

- 1) **stwierdzone uchybienie:**
brak dokumentacji potwierdzającej współpracę placówki z podmiotami leczniczymi
- 2) **przyczyna stwierdzonego uchybienia:**
niedopatrzenie
- 3) **skutki stwierdzonego uchybienia:**
braki formalne
- 4) **osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienie:** kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie oraz wychowawca Placówki Wsparcia Dziennego w Krzęcinie
- 5) **wpis w książce kontroli:**
28
- 6) **uprawnienia jednostki kontrolowanej:**
Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
- 7) **wystąpienie otrzymują:**
 - 1) kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie,
 - 2) a/a.

W związku ze stwierdzonym uchybieniem, w celu jego wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad dziećmi

wydaję zalecenie zwykłe:

współpracować z podmiotami leczniczymi – art. 23 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W przypadku braku zastrzeżeń, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń.

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Na oryginale właściwe podpisy